

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
RYSIŲ REGULIAVIMO TARNYBA**

**GINČŲ TARP ŪKIO SUBJEKTŲ, TEIKIANČIŲ ELEKTRONINIŲ RYSIŲ TINKLUS IR
(AR) PASLAUGAS, SPRENDIMO KOMISIJA**

SPRENDIMAS

DĖL TEO LT, AB IR AB LIETUVOS RADIJO IR TELEVIZIJOS CENTRO GINČO

2014 m. sausio 20 d. Nr. (53.28) GPS – 2
Vilnius

Ginčų tarp ūkio subjektų, teikiančių elektroninių ryšių tinklus ir (ar) paslaugas, sprendimo komisija (toliau – Komisija), sudaryta Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos (toliau – Tarnyba) direktoriaus 2013 m. sausio 11 d. įsakymu Nr. 1V-56 „Dėl Ginčų tarp ūkio subjektų, teikiančių elektroninių ryšių tinklus ir (ar) paslaugas, sprendimo komisijos sudarymo“, susidedanti iš Henriko Varno (direktoriaus pavaduotojas, Komisijos pirmininkas), Gintarės Lapkauskienės (Teisės departamento direktorė, Komisijos pirmininko pavaduotoja), Augučio Čėsnos (Radijo ryšio departamento direktoriaus pavaduotojas), Viktoro Syruso (Elektroninių ryšių departamento direktorius), Edžio Urbanavičiaus (Inspektavimo skyriaus vedėjas), sekretoriaujant Rolandui Brukštui (Elektroninių ryšių departamento Tinklų ir priėgų skyriaus vyriausiasis specialistas), 2014 m. sausio 20 d. posėdžio metu rašytinio proceso tvarka susipažinusi su ieškovo TEO LT, AB (įmonės kodas 121215434, Lvovo g. 25, LT-03501 Vilnius) (toliau – Ieškovas) 2013 m. liepos 26 d. prašymu nagrinėti ir išspręsti ginčą (toliau – Prašymas), atsakovo AB Lietuvos radijo ir televizijos centro (įmonės kodas 120505210 Sausio 13-osios g. 10, LT-04347 Vilnius) (toliau – Atsakovas) 2013 m. rugpjūčio 2 d. atsiliepimu Nr. 4A-202/2.5-07 dėl TEO LT, AB prašymo nagrinėti ginčą (toliau – Atsiliepiamas), kita ginčo šalių pateikta ir nagrinėjant ginčą surinkta papildoma medžiaga,

n u s t a t ė:

Ieškovas Prašyme nurodė, kad su Atsakovu 2007 m. rugpjūčio 1 d. yra sudaręs sutartį Nr. 14-492/2007/LTP-22 dėl Ieškovui priklausančių DVB-T¹ siųstuvų talpinimo Atsakovo objektuose ir eksploataavimo paslaugų (toliau – Sutartis dėl DVB-T siųstuvų talpinimo). Taip pat Ieškovas su Atsakovu 2007 m. rugpjūčio 30 d. yra sudaręs sutartį Nr. 14-549/2007/LTP-21 dėl DVB-T ASI srautų paskirstymo bei duomenų perdavimo valdymo kanalų paskirstymo (toliau – Sutartis dėl ASI srautų) (toliau abi kartu – Sutartys).

Ieškovas teigia, kad 2013 m. birželio 25 d. gavo Atsakovo 2013 m. birželio 21 d. raštą Nr. 5A-952/2.6-14, kuriame Atsakovas nurodė, kad „negali toliau teikti DVB-T siųstuvų talpinimo Atsakovo objektuose paslaugų tomis pačiomis kainomis ir sąlygomis“, todėl nuo 2013 m. rugpjūčio 1 d. nutraukia Sutartis. Tokius veiksmus Atsakovas motyvavo Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo (toliau – ERĮ) 22 straipsnio 4 dalyje numatytu įvykusi objektyviu kriterijumi – Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. rugsėjo 21 d. nutarime Nr. 1093 „Dėl analoginės antžeminės televizijos išjungimo“ (toliau – Nutarimas) numatytu 2012 m. spalio 29 d. įvykusi analoginės televizijos išjungimu ir reguliuojamoms paslaugoms naudotos infrastruktūros sąnaudų persiskirstymu visoms Atsakovo paslaugoms.

Ieškovas, reaguodamas į tokius Atsakovo veiksmus, 2013 m. liepos 1 d. raštu Nr. 01-1-03-151 informavo Atsakovą, kad Sutarčių nutraukimas neteisėtas ir prieštarauja teisės aktams. Ieškovo nuomone, Atsakovas negali nutraukti Sutarčių, nes jos yra infrastruktūros naudojimo sutartys, o ERĮ 39 straipsnio 2 dalis draudžia nutraukti tokias sutartis, jei yra vykdomi sutartyse numatyti

¹ Pastaba. DVB-T reiškia skaitmeninę antžeminę televiziją.

įsipareigojimai. Be kitų argumentų, Ieškovas aukščiau minėtame rašte papildomai nurodė, jog paslaugų pagal Sutartis teikimas yra kritiškai būtinas užtikrinant skaitmeninės antžeminės televizijos turinio prieinamumą Lietuvoje. Neteisėtai nutraukus paslaugų pagal galiojančias Sutartis teikimą, būtų nutrauktas ir Ieškovo skaitmeninės antžeminės televizijos retransliavimo paslaugų teikimas. Lietuvos gyventojai nuo 2013 m. rugpjūčio 1 d. nebematytų eilės skaitmeninės antžeminės televizijos kanalų.

Anot Ieškovo, Atsakovas 2013 m. liepos 16 d. raštu Nr. 5A-1066/2.6-07 pareiškė, kad Ieškovas neteisėtai interpretuoja ir taiko ERĮ 22 straipsnio 4 dalį. Atsakovo nuomone, „ERĮ 22 str. 4 d. apima ne tik didelę įtaką turinčius ūkio subjektus, bet ir kitus ūkio subjektus, kuriems Tarnyba turi teisę nustatyti įpareigojimus. Tokie įpareigojimai Atsakovui yra nustatyti Tarnybos direktoriaus 2010 m. vasario 24 d. įsakymu Nr. 1V-244“.

Ieškovo nuomone, Sutartys, kurias ketina nutraukti Atsakovas, yra elektroninių ryšių infrastruktūros naudojimo sutartys. Tai, kad šios Sutartys skirtos bendram infrastruktūros naudojimui, pripažįsta ir Atsakovas. Ieškovas Prašyme pažymėjo, kad Atsakovo veiksmai prieštarauja ERĮ, kurio 39 straipsnio 2 dalyje numatyta, jog „<...> Asmuo, valdantis tinkamą infrastruktūrą, šio Įstatymo nustatytais atvejais negali atsisakyti sudaryti su viešųjų ryšių tinklų teikėju tokią sutartį, reikalauti ją pakeisti, nutraukti, jeigu yra vykdomi sutartyje nustatyti įpareigojimai, taip pat ir motyvuodamas tuo, kad nėra elektroninių ryšių infrastruktūros valdymo teisėtumą patvirtinančių dokumentų“. Ieškovas nurodė, kad vykdė bei šiuo metu tinkamai vykdo Sutarčių sąlygas, todėl pagrindo nutraukti Sutartis nėra. Todėl, anot Ieškovo, Atsakovas, informuodamas Ieškovą apie Sutarčių nutraukimą, pažeidžia ERĮ 39 straipsnio 2 dalį.

Ieškovo teigimu, ERĮ 22 straipsnio 4 dalies nuostatomis Atsakovas remiasi nepagrįstai ir Atsakovo argumentas dėl ERĮ 22 straipsnio 4 dalyje numatyto įvykusio objektyvaus kriterijaus yra klaidingas. ERĮ 22 straipsnio 4 dalyje nurodyta, jog „Šio straipsnio 2 dalyje nurodytu atveju ūkio subjektas gali atsisakyti suteikti prieigą, vienašališkai sustabdyti jos teikimą ar ją nutraukti tik tais atvejais, kai tai yra pagrįsta objektyviais kriterijais, įskaitant techninių galimybių nebuvimą arba būtinybę užtikrinti tinklo vientisumą“, o ERĮ 22 straipsnio 2 dalis nustato, kad „Ryšių reguliavimo tarnyba skatina ir, kai to reikia, šio Įstatymo nustatyta tvarka užtikrina tinkamos prieigos suteikimą ir paslaugų suderinamumą, skatindama efektyvumą, ilgalaikę konkurenciją, efektyvias investicijas ir naujovių diegimą ir didžiausią įmanomą naudą galutiniams paslaugų gavėjams. Šiam tikslui Ryšių reguliavimo tarnyba turi teisę šio Įstatymo nustatyta tvarka nustatyti įpareigojimus didelę įtaką rinkoje turintiems ūkio subjektams, taip pat nustatyti įpareigojimus ir kitiems ūkio subjektams <...>“. Atsakovo 2013 m. liepos 16 d. rašte Nr. 5A-1066/2.6-07 nurodyta ERĮ 22 straipsnio 4 dalis šiuo konkrečiu atveju yra netaikytina, kadangi visas ERĮ 22 straipsnis reglamentuoja įpareigojimus didelę įtaką turinčiam ūkio subjektui, o Atsakovas talpinimo paslaugų rinkoje nėra pripažintas ūkio subjektu, turinčiu didelę įtaką.

Ieškovo nuomone, Atsakovo 2013 m. liepos 16 d. rašte Nr. 5A-1066/2.6-07 minimas Tarnybos direktoriaus 2010 m. vasario 24 d. įsakymas Nr. 1V-244 „Dėl ūkio subjekto AB Lietuvos radijo ir televizijos centro, turinčio didelę įtaką skaitmeninės antžeminės televizijos transliacijų perdavimo paslaugų, skirtų turinio paslaugoms galutiniams vartotojams teikti, kai radijo dažnis (kanalas) skiriamas siuntėjui AB Lietuvos radijo ir televizijos centrui, teikiamų Lietuvos Respublikos teritorijoje, rinkoje“ (toliau – Tarnybos direktoriaus 2010 m. vasario 24 d. įsakymas Nr. 1V-244) yra nesusijęs su šiuo ginču, kadangi įsakymas reglamentuoja įpareigojimus televizijos siuntimo rinkoje, o šis ginčas kilo dėl prieigos prie infrastruktūros paslaugų. Ieškovas Prašyme pažymėjo, kad prieigos prie infrastruktūros paslaugų rinkoje Atsakovas kol kas neturi jokių Tarnybos nustatytų *ex-ante* įpareigojimų. Ieškovas nurodė, kad net jeigu ERĮ 22 straipsnio 4 dalis ir būtų taikoma tarp Ieškovo ir Atsakovo susiklosčiusiems teisiniams santykiams, analoginės antžeminės televizijos išjungimas nelaikytinas svarbiu kriterijumi nutraukti prieigą prie infrastruktūros, be to, analoginės antžeminės televizijos išjungimas objektyviai negali įtakoti ir neįtakoja prieigos prie infrastruktūros paslaugų teikimo.

Ieškovas Prašyme taip pat nurodė, kad Atsakovo veiksmai nuo 2013 m. rugpjūčio 1 d. nutraukiant Sutartis padarytų negrįžtamą žalą Lietuvos skaitmeninės antžeminės televizijos vartotojams bei naudotojams. Paslaugų pagal Sutartis teikimas yra kritiškai būtinas užtikrinant skaitmeninės televizijos turinio prieinamumą Lietuvoje, o nutraukus paslaugų pagal galiojančias

Sutartis teikimą, būtų nutrauktas ir Ieškovo skaitmeninės antžeminės televizijos retransliavimo paslaugų teikimas. Tokiu atveju nebūtų vykdomos nei Skaitmeninės antžeminės televizijos plėtros plano, patvirtinto Tarnybos direktoriaus 2005 m. balandžio 28 d. įsakymu Nr. 1V-419 „Dėl Skaitmeninės antžeminės televizijos plėtros plano patvirtinimo“, (toliau – Skaitmeninės antžeminės televizijos plėtros planas), nei Skaitmeninės televizijos diegimo Lietuvoje modelio aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. lapkričio 25 d. nutarimu Nr. 1492 „Dėl Skaitmeninės televizijos diegimo Lietuvoje modelio aprašo patvirtinimo“, (toliau – Skaitmeninės televizijos diegimo Lietuvoje modelio aprašas) nuostatos, reglamentuojančios skaitmeninės antžeminės televizijos paslaugų teikimą. Ieškovas atkreipia dėmesį, kad, Atsakovui nuo 2013 m. rugpjūčio 1 d. nutraukus Sutartis, nukentėtų ir galutiniai vartotojai bei naudotojai.

Ieškovas Komisijos prašo įpareigoti Atsakovą nuo 2013 m. rugpjūčio 1 d. nenutraukti Sutarčių ir toliau Ieškovui teikti DVB-T siųstuvų talpinimo paslaugas Sutartyse numatytais sąlygomis.

Atsakovas Atsiliepime nurodė, kad jo veiksmai neprieštaruoja ERĮ nuostatoms. Atsakovo nuomone, Ieškovas neteisingai taiko ir interpretuoja ERĮ 39 straipsnio 2 dalį, 22 straipsnio 4 dalį ir 22 straipsnio 2 dalį. Atsakovo teigimu, ERĮ 39 straipsnio 2 dalis taikoma tokiu atveju, jei nėra įvykusių aplinkybių, t.y. objektyvių kriterijų, nurodytų ERĮ 22 straipsnio 4 dalyje ir ERĮ 22 straipsnio 4 dalyje leidžia ūkio subjektui: „atsisakyti suteikti prieigą, vienašališkai sustabdyti jos teikimą ar ją nutraukti tik tais atvejais, kai tai yra pagrįsta objektyviais kriterijais, įskaitant techninių galimybių nebuvimą arba būtinybę užtikrinti tinklo vientisumą“. Atsakovas 2013 m. birželio 21 d. raštu Nr. 5A-952/2.6-14 Ieškovui pranešė, kad nuo 2013 m. rugpjūčio 1 d. nutraukia su Ieškovu sudarytas Sutartis ir paaiškino, kad remiasi ERĮ 22 straipsnio 4 dalimi ir Sutarčių 7.1 punktais, nes Sutarčių nutraukimas yra pagrįstas ERĮ 22 straipsnio 4 dalyje nustatytu ir įvykusių objektyviu kriterijumi – analoginės antžeminės televizijos išjungimu, kuris įvyko ne dėl Atsakovo valios įtakos, o dėl objektyvių priežasčių. Taigi, objektyvusis kriterijus pagal ERĮ 22 straipsnio 4 dalį yra Nutarimas išjungti analoginę antžeminę televiziją nuo 2012 m. spalio 29 d. Atsakovas Atsiliepime atkreipė dėmesį, kad aukščiau minėtame 2013 m. birželio 21 d. rašte bei 2013 m. liepos 16 d. rašte Nr.5A-1066/2.6-07 Ieškovui paaiškino, kad analoginės antžeminės televizijos išjungimas tiesiogiai įtakoja prieigą prie infrastruktūros, nes po analoginės antžeminės televizijos išjungimo, kitos paslaugos teikiamos naudojant tą pačią infrastruktūrą, o analoginės antžeminės televizijos sąnaudos yra persiskirsčiusios visoms likusioms teikiamoms Atsakovo paslaugoms, tarp jų ir Atsakovo teikiamoms paslaugoms pagal Sutartis su Ieškovu. Atsakovas pabrėžė, kad, prieš išjungiant analoginę antžeminę televiziją, Atsakovo sąnaudų apskaita buvo (ir yra) reguliuojama Sąnaudų apskaitos pagal pilnai paskirstytų sąnaudų metodą taisyklėmis, patvirtintomis Tarnybos direktoriaus 2005 m. gruodžio 28 d. įsakymu Nr. 1V-1164 „Dėl Sąnaudų apskaitos pagal pilnai paskirstytų sąnaudų metodą taisyklių patvirtinimo“, todėl bendrai naudojamos infrastruktūros analoginei ir skaitmeninei antžeminėms televizijoms sąnaudos buvo padalintos proporcingai šioms paslaugoms. Atsakovo nuomone, ERĮ 22 straipsnio 4 dalis nereikalauja, kad objektyvusis kriterijus būtų „svarbus“. Nors analoginės antžeminės televizijos išjungimas yra svarbus objektyvusis kriterijus, tačiau, Atsakovo teigimu, ERĮ 22 straipsnio 4 dalis nereikalauja įrodyti, kad jis yra svarbus, o reikalauja, kad toks prieigos sustabdymas, nutraukimas ar atsisakymas ją suteikti būtų tik pagrįstas objektyviu kriterijumi. Todėl, Atsakovo manymu, Ieškovo teiginys, kad „<...> analoginės televizijos išjungimas nelaikytinas svarbiu kriterijumi nutraukti prieigą prie elektroninių ryšių infrastruktūros, nes tai tiesiogiai nėra susijęs“, neturi teisinio pagrindo ir yra neįrodytas. Atsakovo teigimu, ERĮ 22 straipsnio 4 dalis nepateikia baigtinio sąrašo objektyvių kriterijų ir neįvardija visų galimų objektyvių kriterijų, o tai leidžia Atsakovui teigti, kad bet koks objektyvus kriterijus gali sudaryti sąlygas ūkio subjektui juo remtis, todėl Atsakovas pagrįstai rėmėsi ERĮ 22 straipsnio 4 dalyje nurodytu ir faktiškai įvykusių objektyviu kriterijumi – Nutarimu išjungti analoginę antžeminę televiziją. Atsakovo nuomone, ERĮ 22 straipsnio 4 dalies norma yra blanketinė ir nukreipia į ERĮ 22 straipsnio 2 dalį, kurioje yra pasakyta, kad „<...> Tarnyba turi teisę šio Įstatymo nustatyta tvarka nustatyti įpareigojimus didelę įtaką rinkoje turintiems ūkio subjektams, taip pat nustatyti įpareigojimus ir kitiems ūkio subjektams <...>“. Nors Atsakovas ir nėra pripažintas didelę įtaką turinčiu ūkio subjektu DVB-T siųstuvų talpinimo rinkoje, tačiau pažymėjo, kad Tarnyba yra nustačiusi Atsakovui įpareigojimus kaip „kitam ūkio subjektui“. Todėl, pasak Atsakovo, ERĮ 22

straipsnio 2 dalis apima ne tik didelę įtaką rinkoje turinčius ūkio subjektus, bet ir kitus ūkio subjektus, tokius kaip Atsakovas, kuriems Tarnyba nustatė atitinkamus įpareigojimus. Atsakovui, kaip „kitam ūkio subjektui“, kuris nėra pripažintas didelę įtaką turinčiu ūkio subjektu talpinimo (prieigos) rinkoje, Tarnyba nustatė įpareigojimus, kurie yra įtvirtinti Tarnybos direktoriaus 2010 m. vasario 24 d. įsakymo Nr. 1V-244 3.1.6 punkte: „3.1.6. suteikti prieigą prie patalpų ar kitus elektroninių ryšių infrastruktūros bendro naudojimo būdus“. Todėl Atsakovas, siūsdamas nacionalinių transliuotojų skaitmeninės antžeminės televizijos programas, privalo pagal ERĮ 22 straipsnio 2 dalį ir Tarnybos direktoriaus 2010 m. vasario 24 d. įsakymo Nr. 1V-244 3.1.6 punktą suteikti prieigą prie savo objektų: patalpų ar kitų elektroninių ryšių infrastruktūros bendro naudojimo būdų visiems to pageidaujantiems ūkio subjektams, kad jie galėtų talpinti savo DVB-T siųstuvus ir patys siųstis skaitmeninės antžeminės televizijos programas.

Atsakovas pažymėjo, kad Tarnyba 2013 m. sausio 17 d. rašte Nr. (24.19) 1B- 247 nurodė ir pripažino, kad „Tarnyba iš esmės sutinka, jog analoginės antžeminės televizijos išjungimas sąlygos Atsakovo sąnaudų persiskirstymą“.

Atsakovas nurodė, kad jo veiksmai nėra žalingi elektroninių ryšių rinkai. Atsakovo siūlymas pakeisti derybų metu Sutarčių galiojimo datas rodo Atsakovo ketinimus derėtis dėl prieigos. Atsakovas pažymėjo, kad Atsakovo 2013 m. birželio 21 d. ir 2013 m. liepos 16 d. raštai patvirtina, kad Atsakovas neatsisako Ieškovui suteikti prieigą, nes pasiūlė derėtis naujomis sąlygomis dėl prieigos prie infrastruktūros suteikimo. Atsakovas atkreipė dėmesį, kad derybų laikotarpiui pasiūlė Ieškovui sudaryti Sutarčių pakeitimus, pakeičiant jų galiojimo datas, kurie pridėti prie Atsakovo 2013 m. liepos 16 d. rašto, kas leistų Ieškovui sklandžiai pereiti derybų metu prie kitos prieigos prie infrastruktūros sutarties, o derybų dėl prieigos metu, t.y. po 2013 m. rugpjūčio 1 d., Ieškovui paslaugų teikimas nebūtų nutrauktas ir Ieškovo vartotojai nepatirtų jokios žalos. Toks lankstus Atsakovo pasiūlymas, Atsakovo manymu, nepadarytų jokios žalos vartotojams, taip pat nebūtų ir jokios žalos elektroninių ryšių rinkai.

Atsakovas pažymėjo, kad Ieškovas turi didelę derybinę galią, todėl ją naudodamas, nieko neatsakė į Atsakovo 2013 m. liepos 16 d. raštą ir pateikė Prašymą Tarnybai išdėstydamas savo nuomonę, kad Sutarčių datų keitimas Ieškovui yra nepriimtinas. Todėl, Atsakovo nuomone, kad būtent Ieškovas daro žalą savo vartotojams, nesiderėdamas su Atsakovu. Atsakovas Atsiliepime taip pat pažymėjo, kad ir toliau siekia derėtis su Ieškovu siekdamas abiem pusėms priimtino sprendimo.

Atsakovas nurodė, kad Ieškovas nepagrindė ir neįrodė žalos vartotojams ir elektroninių ryšių rinkai, o taip pat nepateikė prie Prašymo žalą vartotojams ir rinkai įrodančių dokumentų. Atsakovo nuomone, ERĮ 22 straipsnio 4 dalis turi aukštesnę teisinę galią, nei Skaitmeninės antžeminės televizijos plėtros planas ir Skaitmeninės televizijos diegimo Lietuvoje modelio aprašas, todėl Atsakovas, pagrįstai taikydamas ERĮ 22 straipsnio 4 dalį, nepažeidžia šių poįstatyminių teisės aktų nuostatų.

Komisija k o n s t a t u o j a:

Ginčo nagrinėjimo metu surinkti įrodymai nagrinėtini tik konkrečių Ieškovo reikalavimų ribose. Pagal Ieškovo Prašyme nurodytus reikalavimus Komisijos nagrinėtinas reikalavimas yra šis – įpareigoti Atsakovą nuo 2013 m. rugpjūčio 1 d. nenutraukti Sutarčių ir toliau Ieškovui teikti talpinimo paslaugas Sutartyse numatytais sąlygomis.

Elektroninių ryšių infrastuktūros bendrą naudojimą reglamentuoja ERĮ 39 straipsnis ir Elektroninių ryšių infrastruktūros įrengimo, žymėjimo, priežiūros ir naudojimo taisyklių, patvirtintų Tarnybos direktoriaus 2011 m. spalio 14 d. įsakymu Nr. 1V-978 „Dėl Elektroninių ryšių infrastruktūros įrengimo, žymėjimo, priežiūros ir naudojimo taisyklių patvirtinimo“, (toliau – Taisyklės) VII skyrius.

Ieškovas su Atsakovu yra sudaręs Sutartį dėl DVB-T siųstuvų talpinimo ir Sutartį dėl ASI srautų. Sutarties dėl DVB-T siųstuvų talpinimo 1.1 straipsnyje nurodyta, kad Sutarties dėl DVB-T siųstuvų talpinimo vienas iš objektų yra Ieškovui priklausančių DVB-T siųstuvų talpinimas (vietos DVB-T siųstuvams suteikimas, aprūpinimas elektros energija, prijungimas prie anteninės-fiderinės sistemos ir sudėjimo tiltų bei eksploatavimo sąlygų užtikrinimas DVB-T siųstuvams) ir

eksploatavimo sąlygų užtikrinimas Atsakovo objektuose, nurodytuose Sutarties dėl DVB-T siųstuvų talpinimo 2 priede. Sutarties dėl ASI srautų 1 straipsnyje nurodyta, kad šios sutarties objektas – Ieškovo DVB-ASI dviejų srautų paskirstymo į Ieškovo DVB-T siųstuvus, patalpintus Atsakovo objektuose, ir duomenų perdavimo valdymo kanalų paskirstymo į Ieškovo valdymo kanalų priėmimo-perdavimo įrangą, patalpintą Atsakovo objektuose, paslaugų teikimas.

Komisija, įvertinusi aukščiau minėtas Sutarčių nuostatas, daro išvadą, kad Ieškovas su Atsakovu sudarė dvi skirtingas sutartis, t.y. vieną dėl Atsakovo valdomos elektroninių ryšių infrastruktūros bendro naudojimo (Sutartis dėl DVB-T siųstuvų talpinimo) ir antrą dėl elektroninių ryšių paslaugų iš Atsakovo gavimo (Sutartis dėl ASI srautų). Konstatuotina, kad tiek ERĮ 39 straipsnio, tiek Taisyklių VII skyriaus nuostatos taikytinos tik Sutarčiai dėl DVB-T siųstuvų talpinimo. Elektroninių ryšių veiklą reglamentuojantys teisės aktai nereguliuoja ASI srautų paskirstymo teikimo, juo labiau neįpareigoja Atsakovo teikti Ieškovui ASI srautų paskirstymo paslaugų. Pažymėtina, kad teisė suformuoti prašymo dalyką ir pagrindą priklauso Ieškovui, o Prašymo dalykas ir pagrindas savo ruožtu apsprendžia ginčo nagrinėjimo ribas, t.y. Komisija, sprendama ginčą turi būti nešališka, ji negali už ieškovą suformuluoti ieškinio dalyką. Kiekvienas suinteresuotas ūkio subjektas turi teisę Ginčų tarp ūkio subjektų, teikiančių elektroninių ryšių tinklus ir (ar) paslaugas, ir ginčų tarp pašto paslaugos teikėjų sprendimo taisyklių, patvirtintų Tarnybos direktoriaus 2011 m. spalio 21 d. įsakymu Nr. 1V-1017 „Dėl Ginčų tarp ūkio subjektų, teikiančių elektroninių ryšių tinklus ir (ar) paslaugas, ir ginčų tarp pašto paslaugos teikėjų sprendimo taisyklių patvirtinimo“, (toliau – Ginčų sprendimo taisyklės) nustatyta tvarka kreiptis į Komisiją, kad būtų apginta pažeista ar ginčijama jo teisė arba saugomas interesas. Prašymą dėl ginčo sprendimo turi teisę paduoti ūkio subjektai, kai jie mano, kad jų teisės ar įstatymų saugomi interesai yra pažeisti. Tokiam kreipimuisi pakanka, kad ūkio subjektas manytų, jog jo teisės ar saugomi interesai yra pažeisti, t.y. pakanka ūkio subjekto subjektyvaus suvokimo apie jo teisių ar interesų pažeidimą. Tačiau Komisija, nagrinėdama ginčą, privalo nustatyti, kuo pasireiškia ūkio subjekto nurodytas jo teisių ar saugomų interesų pažeidimas, t.y. kiekvienu konkrečiu atveju nustatyti, ar ūkio subjektas, kuris kreipėsi dėl pažeistos teisės (intereso) gynimo, turi jo nurodytas teises (saugomus interesus), ar šios teisės (interesai) objektyviai yra pažeistos ūkio subjekto nurodytu būdu. Tik nustačiusi nurodytas aplinkybes, Komisija gali apginti ūkio subjekto teises, o nenustačiusi šių aplinkybių, Komisija turi atmesti prašymą, t.y. pagrindu patenkinti Prašymo reikalavimą yra konstatavimas fakto, kad skundžiamais Atsakovo veiksmais padarė įtaką Ieškovo subjektinėms teisėms ar įstatymo saugomiems interesams. Todėl Ieškovo reikalavimas įpareigoti Atsakovą nuo 2013 m. rugpjūčio 1 d. nenutraukti Sutarčių ir toliau Ieškovui teikti talpinimo paslaugas Sutartyse numatytais sąlygomis netenkintinas, kiek tai susiję su Sutartimi dėl ASI srautų.

Taisyklių 335 punktas nustato, kad pranešimą apie ketinimą nutraukti sutartį dėl infrastruktūros bendro naudojimo šalys pateikia ne vėliau kaip prieš vienerius metus, jeigu Taisyklėse nenumatyta ar sutartyje dėl infrastruktūros bendro naudojimo nesusitarta kitaip ir sutartis dėl infrastruktūros bendro naudojimo nutraukiama ne dėl jos esminio pažeidimo. Taigi, šis Taisyklių punktas suteikia teisę infrastruktūros valdytojui ir infrastruktūros naudotojui tarpusavyje susitarti ir sutartyje dėl infrastruktūros bendro naudojimo nusistatyti kitokį pranešimo apie ketinimą nutraukti sutartį dėl infrastruktūros bendro naudojimo terminą, negu yra įtvirtintas Taisyklių 335 punkte, tačiau nenustato sutarties dėl bendro infrastruktūros naudojimo nutraukimo pagrindų.

Sutarties dėl DVB-T siųstuvų talpinimo 7.1 straipsnyje yra įtvirtinta nuostata, jog ši sutartis galioja 5 metus, taip pat nurodoma, kad jeigu viena šalis iki Sutarties dėl DVB-T siųstuvų talpinimo galiojimo pabaigos likus 30 kalendorinių dienų nepareikalavo raštu nutraukti šią sutartį, sutartis kiekvieną kartą pratęsiama kiekvieniems sekantiems metams.

2013 m. birželio 25 d. Ieškovas gavo Atsakovo 2013 m. birželio 21 d. raštą Nr. 5A-952/2.6-14, kuriuo Atsakovas informavo, kad negali toliau teikti DVB-T siųstuvų talpinimo Atsakovo objektuose paslaugų tomis pačiomis kainomis ir sąlygomis, todėl nuo 2013 m. rugpjūčio 1 d. nutraukia Sutartis. Anot Atsakovo, analoginės antžeminės televizijos išjungimas ir sąnaudų persiskirstymas yra pagrindinė priežastis, lemianti poreikį nutraukti Sutartis. Atsakovo nuomone, ERĮ 22 straipsnio 4 dalyje nurodytas teisinis pagrindas yra pakankamas Sutarčiai dėl DVB-T siųstuvų talpinimo nutraukti.

ERĮ 39 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad „Asmuo, valdantis tinkamą infrastruktūrą, šio Įstatymo nustatytais atvejais negali atsisakyti sudaryti su viešųjų ryšių tinklų teikėju tokią sutartį, reikalauti ją pakeisti, nutraukti, jeigu yra vykdomi sutartyje nustatyti įpareigojimai, taip pat ir motyvuodamas tuo, kad nėra elektroninių ryšių infrastruktūros valdymo teisėtumą patvirtinančių dokumentų.“ Nei Ieškovas, nei Atsakovas neginčija fakto, kad Sutartis dėl infrastruktūros bendro naudojimo yra vykdoma, t.y. abi šalys laikosi pagal šią sutartį priimtų įsipareigojimų. Todėl Atsakovas neturėjo teisinio pagrindo nutraukti Sutartį dėl DVB-T siųstuvų talpinimo. Atsakovo argumentas, kad ERĮ 22 straipsnio 4 dalyje nurodytas teisinis pagrindas yra pakankamas Sutartčiai dėl DVB-T siųstuvų talpinimo nutraukti laikytinas nepagrįstu, kadangi ERĮ 22 straipsnio 4 dalis taikytina tik esant ERĮ 22 straipsnio 2 dalyje numatytiems pagrindams. Kadangi Atsakovui Tarnyba nėra nustačiusi jokių įpareigojimų ERĮ 22 straipsnio 2 dalies pagrindu, Atsakovas santykiuose su Ieškovu neturi teisės vadovautis ERĮ 22 straipsnio 4 dalimi.

Akcentuotinas ir tas faktas, kad Sutarties dėl DVB-T siųstuvų talpinimo objektas yra skaitmeninės antžeminės televizijos siųstuvai. Atsakovas 2013 m. birželio 21 d. rašte Nr. 5A-952/2.6-14 nurodė, kad „negali toliau teikti DVB-T siųstuvų talpinimo Atsakovo objektuose paslaugų tomis pačiomis kainomis ir sąlygomis“. Pagal Taisyklių 334 punktą kiekviena šalis turi teisę inicijuoti sutarties dėl infrastruktūros bendro naudojimo sąlygų pakeitimą, jeigu pasikeičia Lietuvos Respublikos įstatymai ar kiti teisės aktai, reglamentuojantys atitinkamos elektroninių ryšių veiklos sąlygas. Todėl Atsakovas turėjo pradėti derybas su Ieškovu dėl Sutarties dėl DVB-T siųstuvų talpinimo sąlygų pakeitimo.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, Ieškovo reikalavimas tenkintinas iš dalies ir Atsakovas įpareigotinas nenutraukti nuo 2013 m. rugpjūčio 1 d. Sutarties dėl DVB-T siųstuvų talpinimo ir toliau Ieškovui teikti talpinimo paslaugas Sutarties dėl DVB-T siųstuvų talpinimo numatytomis sąlygomis.

n u s p r e n d ž i a:

teikti Tarnybos direktoriui priimti sprendimą – tenkinti iš dalies TEO AB, LT prašymą nagrinėti ir išspręsti ginčą įpareigojant AB Lietuvos radijo ir televizijos centrą nuo 2013 m. rugpjūčio 1 d. nenutraukti 2007 m. rugpjūčio 1 d. sutarties Nr. 14-492/2007/LTP-22 dėl TEO LT, AB priklausančių DVB-T siųstuvų talpinimo AB Lietuvos radijo ir televizijos centro objektuose ir eksploatavimo paslaugų ir toliau TEO AB, LT teikti talpinimo paslaugas šioje sutartyje numatytomis sąlygomis.

Ginčo šalys per 14 dienų nuo šio Komisijos sprendimo priėmimo turi teisę kreiptis tiesiogiai į Vilniaus apygardos teismą ir prašyti nagrinėti jų ginčą iš esmės.

Komisijos pirmininko pavaduotoja

Gintarė Lapkauskienė

Komisijos nariai

Augutis Čėsna

Edis Urbanavičius

Viktoras Syrusas